

Lp	Zapis, którego uwaga dotyczy Nazwa autora uwagi	Stanowisko/Zgłoszona uwaga
1.	Strona dokumentu: 7 2.1.1 Stosowanie prawa zamówień publicznych „Możliwe rozwiązania:” Gmina Michałowice	Powinna nastąpić zmiana prawna w definicji Spółdzielni energetycznej, tak aby spółdzielnia mogła powstać w obrębie jednej gminy (najmniejszą spółdzielnię mogłyby tworzyć jednostki należące do gminy tj. szkoły, przedszkola, Stacje Ujęcia Wody, biblioteki, świetlice i inne). Obecnie dla spełnienia wymogu ustawowego tworzone są sztuczne byty prawne w postaci spółek/ podmiotów prawnych – podmiotów zależnych od gminy. Nowe zasady zdecydowanie uprościłyby zakładanie Spółdzielni, spopularyzowały ten rodzaj i pozwoliły na zdobywanie praktycznych doświadczeń przed dalszym rozwojem spółdzielni. Gminom pozwoliłoby na proste bilansowanie własnych jednostek.
2.	Strona dokumentu: 8-11 2.1.2 System zachęt i preferencji dla społeczności energetycznych Tabela 3. Istniejące zachęty lub korzyści jako bariera lub ograniczenie w ocenie respondentów CAWI Gmina Michałowice	Obecne regulacje jak i pojmowanie sposobu działania spółdzielni energetycznych przez regulatora jak i obecnych jak i potencjalnych członków zostało skrajnie wypaczone. Ideą działania spółdzielni energetycznych jest lokalna fizyczna produkcja taniej energii na własne potrzeby. Traktowanie zniżek i rozliczeń ze sprzedawcą energii np. proporcja 0,6 jako zachętę dla powstawania spółdzielni jest nieporozumieniem. Ten rodzaj rozliczeń powinien bowiem dotyczyć jedynie marginesu chwilowej nadprodukcji (niezamierzonej) w ramach spółdzielni. Zarówno z samych pytań opracowanych przez ekspertów, jak i odpowiedzi wynika, że cały czas spółdzielnie energetyczne (podobnie jak klastry choć to skrajnie różne rozwiązania z założenia) traktowane są jako sposób na biznes na styku spółdzielnia energetyczna jako „producent energii” a sprzedawcą energii / OS. O ile na początkowym etapie samo korzystanie z istniejącej sieci niskiego/średniego napięcia jest zrozumiałe o tyle rozwój spółdzielni powinien się opierać na własnych urządzeniach wytwórczych połączonych własną siecią (linie bezpośrednie) z odbiorcami spółdzielcami. Z punktu widzenia samorządu podstawą działalności nie jest i nie powinien być handel energią jako taki zwłaszcza na rynku energii, a zapewnienie jak największym stopniu sprawnego działania jej jednostek i powierzonych funkcji niezależnie od sytuacji na rynku energii. Stopniowa autonomia to coraz większe bezpieczeństwo energetyczne zarówno w czasie normalnego funkcjonowania jak i w sytuacji kryzysowej. Stąd powiązania z dużymi sieciami powinny mieć docelowo charakter rezerwowy i jako rodzaj dywersyfikacji źródeł zasilania.
3.	Strona dokumentu: 12 2.1.3 Możliwości przyłączenia instalacji do sieci elektroenergetycznej Gmina Michałowice	Jak wyżej. Powinny być wzmocnione regulacje umożliwiające tworzenie linii bezpośrednich umożliwiających łączenie lokalnych wytwórców energii z jej odbiorcami. To dotychczas było traktowane jako zagrożenie dla dużych korporacji i nie jest wspomagane.
4.	Strona dokumentu: 19-20 2.2.3 Definicje społeczności energetycznych TABELA 8. SPOSÓB ZDEFINIOWANIA SPOŁECZNOŚCI ENERGETYCZNYCH JAKO BARIERA LUB OGRANICZENIE W OCENIE RESPONDENTÓW CAWI Gmina Michałowice	Patrz uwagi do 2.1.1 str. 7. A także 2.1.2 System zachęt i preferencji dla społeczności energetycznych str. 8 powyżej Brak zgody, zwłaszcza w przypadku zmiany definicji i uproszczenia funkcjonowania spółdzielni, na twierdzenie, że <ul style="list-style-type: none"> wymóg pokrycia przez instalacje OZE w ciągu roku nie mniej niż 70% potrzeb własnych spółdzielni energetycznej i jej członków, stanowiący ograniczenie dla spółdzielni energetycznych w początkowej fazie działania, w tym sztuczne zawężanie liczby członków spółdzielni. Powyższa teza potwierdza jedynie uwagi zawarte w odniesieniu do 2.1.2 powyżej. Spółdzielnia powinna działać co do zasady dla zaspokajania własnych potrzeb. Proponuję jednak na obecnym etapie znieść reżim utrzymania tych wartości w każdej godzinie jak i sankcję w postaci rozwiązania spółdzielni. ponieważ zawsze mogą nastąpić nieprzewidywane wahania produkcji jak i popytu. co wynika z charakteru źródła produkcji.

Załącznik do Raportu z konsultacji publicznych projektu dokumentu pn. „Analiza barier utrudniających rozwój społeczności energetycznych i spółdzielni energetycznych zidentyfikowanych w trakcie programu wsparcia przedinwestycyjnego”

<p>5. Strona dokumentu: 22</p> <p>3.1.1 Rozliczenia i udostępnianie danych przez sprzedawców energii TABELA 10. ROZLICZENIA I UDOSTĘPNIANIE DANYCH PRZEZ SPRZEDAWCÓW ENERGII JAKO BARIERA LUB OGRANICZENIE W OCENIE RESPONDENTÓW CAWI</p> <p>Gmina Michałowice</p>	<p>OSD powinny być zobligowane prawnie do udostępniania danych (z taktem 15 minutowym) z urządzeń pomiarowych ich odbiorcom w czasie rzeczywistym lub z niewielkim przesunięciem czasowym.</p>
<p>6. Strona dokumentu: 23-24</p> <p>3.1.2 Uzyskiwanie warunków przyłączenia oraz przyłączanie instalacji do sieci elektroenergetycznej TABELA 11. UZYSKIWANIE WARUNKÓW PRZYŁĄCZENIA ORAZ PRZYŁĄCZANIE INSTALACJI DO SIECI ELEKTROENERGETYCZNEJ JAKO BARIERA LUB OGRANICZENIE W OCENIE RESPONDENTÓW CAWI</p> <p>Gmina Michałowice</p>	<p>Samo przyłączenie do sieci krajowej nie powinno być żadnym czynnikiem hamującym rozwój spółdzielni. Patrz powyższe komentarze do 2.1.2.</p> <p>Tu bardziej istotne powinno być wsparcie finansowe, instytucjonalne, prawne i know-how dla tworzenia rzeczywistych sieci rozproszonych nawet off-GRID łączenie ich z innymi sąsiednimi OFF-GRID a jedynie jako punktów styku – wymiany niezamierzonej nadprodukcji energii lub rezerwowej/awaryjnej wymiany energii z dużymi sieciami krajowymi.</p>
<p>7. Strona dokumentu: 30-31</p> <p>4.1 Czynniki kluczowe 4.1.1 Brak chęci współpracy ze strony OSD</p> <p>Gmina Michałowice</p>	<p>Wymagana zmiana polityki Państwa i wyraźne określenie ról dla energetyki krajowej oraz lokalnej rozproszonej. Rzeczywiste wsparcie dla tworzenia energetyki rozproszonej i off-grid. Obecnie działania legislacyjne to jedynie działania pozorne, które cały czas preferują duże sieci i dużych OSD.</p>
<p>8. Strona dokumentu: 33-34</p> <p>4.1.3 Ograniczenie finansowe TABELA 18. BRAK ŚRODKÓW WŁASNYCH JAKO BARIERA LUB OGRANICZENIE W OCENIE RESPONDENTÓW CAWI</p> <p>Gmina Michałowice</p>	<p>Oprócz braku środków na inwestycje brakuje środków na zatrudnienie i utrzymanie kadry własnej jest o wysokich kompetencjach niezbędnej dla prawidłowego rozwoju w interesie gminy. Podmioty zewnętrzne powinny być wykorzystywane wspomagająco.</p>

Załącznik do Raportu z konsultacji publicznych projektu dokumentu pn. „Analiza barier utrudniających rozwój społeczności energetycznych i spółdzielni energetycznych zidentyfikowanych w trakcie programu wsparcia przedinwestycyjnego”

9.	Strona dokumentu: 40-41 4.2.5 Problemy kadrowe TABELA 23. DOSTĘPNOŚĆ WYKWALIFIKOWANYCH KADR JAKO BARIERA LUB OGRANICZENIE W OCENIE RESPONDENTÓW Gmina Michałowice	Patrz uwagi powyżej. Zwiększenie współpracy z uczelniami wyższymi o zgodnym profilu w celu pozyskania właściwych kadr.
10.	Strona dokumentu: 42-43 4.2.6 Niska świadomość energetyczna TABELA 24. NISKA ŚWIADOMOŚĆ ENERGETYCZNA JAKO BARIERA LUB OGRANICZENIE W OCENIE RESPONDENTÓW Gmina Michałowice	Szkolenia dla Radnych i Wójtów/Burmistrzów/Prezydentów. To jednak nie mogą być szkolenia zgodne z jakimś aktualnym trendem tylko biorące pod uwagę rzeczywistą rolę i funkcję samorządu. Bywały do tej pory szkolenia oparte np. na handlu energią co nie jest rolą i celem działalności samorządu.
11.	Strona dokumentu: 44-45 4.2.9 Problem z dostępem do wiedzy eksperckiej i doradztwa TABELA 27. PROBLEM Z DOSTĘPEM DO WIEDZY EKSPERCKIEJ I DORADZTWA JAKO BARIERA LUB OGRANICZENIE W OCENIE RESPONDENTÓW Gmina Michałowice	Zwiększenie współpracy z uczelniami wyższymi o zgodnym profilu w celu pozyskania właściwych kadr.
12.	Strona dokumentu: 47 5.PODSUMOWANIE ORAZ KLUCZOWE OBSZARY, W KTÓRYCH POTRZEBNA JEST INTERWENCJA Gmina Michałowice	<ul style="list-style-type: none"> • Obecnie: „program wsparcia merytorycznego społeczności energetycznych, np. poprzez szkolenia, warsztaty, wizyty studyjne, wzorce działalności oraz opis korzyści, wzorcowe dokumenty, narzędzia informatyczne, punkty informacyjno-doradcze;” Komentarz: Współpraca B+R z uczelniami, finansowanie stanowisk w ramach jst na okres min 2-3 lat. <ul style="list-style-type: none"> • zmiany prawne (definicje, zachęty finansowe, zachęty pozafinansowe), • w szczególności: ułatwienia w zakresie uzyskania warunków przyłączenia, doprecyzowanie i uporządkowanie istniejących ram prawnych i procedur administracyjnych. Komentarz: zachęty finansowe, zachęty pozafinansowe, w szczególności: ułatwienia w zakresie uzyskania warunków przyłączenia to nie są kluczowe kwestie. Zmiana definicji spółdzielni umożliwiająca ich zakładanie i rozwój (zgodnie z uwagami powyżej), uproszczenie procedur związanych z zakładaniem i całego systemu prawnego. Stworzenie jednego spójnego prawa energetycznego w miejsce obecnych rozproszonych regulacji w różnych aktach prawnych.

		<p>Wsparcie prawne w postaci jednoznacznego prawa (nie obowiązku) jst (gmin) do budowy autonomicznych sieci i instalacji energetyki rozproszonej.</p> <p>Wsparcie prawne możliwości wymiany bezpośredniej producentów z odbiorcami energii bez pośrednictwa sieci krajowej.</p>
13.	<p>Strona dokumentu: 3 wg numeracji (str. 4 pliku)</p> <p>drugi akapit podrozdziału 1.1.</p> <p>„Analiza koncentruje się na klastrach energii i spółdzielniach energetycznych, które funkcjonują w polskim porządku prawnym od roku 2015.”</p> <p>Fundacja Frank Bold</p>	<p>Zdanie: „Analiza koncentruje się na klastrach energii i spółdzielniach energetycznych, które funkcjonują w polskim porządku prawnym od roku 2015.” jest nieprawidłowe.</p> <p>Art. 2 pkt 15a oraz art. 38a regulujące klastry zostały dodane do ustawy o odnawialnych źródłach energii (dalej: „ustawy o OZE”) art. 1 pkt 17 ustawy z 22 czerwca 2016 r. zmieniającej ustawę o OZE z dniem 1 lipca 2016 r. W tym samym momencie do ustawy wprowadzono definicję „spółdzielni energetycznej”. Dlatego też poprawnym jest stwierdzenie, że ww. formy energetyki obywatelskiej/ rozproszonej weszły do porządku prawnego w 2016 a nie 2015 roku.</p>
14.	<p>Strona dokumentu: 5 wg numeracji (str. 6 pliku)</p> <p>pkt 2</p> <p>Fundacja Frank Bold</p>	<p>Uwaga redakcyjna: użyto po raz pierwszy skrótu „jst”.</p> <p>Wydaje się zasadnym zdefiniowanie skrótu przy jego pierwszym użyciu lub w słowniku.</p>
15.	<p>Strona dokumentu: 4 wg numeracji (str. 5 w pliku)</p> <p>Tabela 1</p> <p>Fundacja Frank Bold</p>	<p>Brakuje wyodrębnionego wiersza dotyczącego samych jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>Jeżeli są wyodrębnione klastry, spółdzielnie, instytucje finansujące, brak wiersza dla jednostek samorządu terytorialnego jest niekonsekwencją.</p>
16.	<p>Strona dokumentu: 6 wg numeracji (str. 7 pliku)</p> <p>drugi, trzeci akapit pod tabelą</p> <p>Fundacja Frank Bold</p>	<p>„Problem ten dotyczy głównie możliwości zakupu energii wyprodukowanej w ramach klastra energii lub spółdzielni energetycznej przez jednostki samorządu terytorialnego, będące ich członkami.”</p> <p>1. Wydaje się zasadnym zamiast użycia słowa „głównie” wskazanie wszystkich okoliczności, które stanowią problem.</p> <p>Podejrzewać można, że jeżeli na podstawie analizy będą podejmowane działania w kierunku zmiany prawa – powinny objąć wszelkie zidentyfikowane problemy. Tutaj, poprzez użycia słowa „głównie” te problemy mogą umknąć.</p> <p>2. Druga uwaga dotyczy sformułowania wskazującego, że problem dotyczy jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>Jest to oczywiście prawda, jednak informacja byłaby pełniejsza gdyby napisano: „zobowiązanych do stosowania prawa zamówień publicznych”.</p> <p>Aspekt ten był zawsze istotny jeżeli tylko gmina lub jej jednostka zobowiązana do stosowania prawa zamówień publicznych rozważała założenie klastra lub spółdzielni energetycznej, dlatego nie do końca kwestionowane zdanie jest prawdą z uwagi na zbyt daleko idące uproszczenie.</p>

<p>3. W zdaniu rozpoczynającym się od słów: „Aspekt ten nabrał znaczenia wraz ze wprowadzoną w 2023 r. w ramach nowelizacji ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o OZE (...)” pominięto trzecią grupę podmiotów które muszą być obligatoryjnie stroną porozumienia klastra.</p> <p>Zgodnie z art. 2 pkt 15a ustawy o OZE, w klastrze obligatoryjnie stroną porozumienia oprócz wskazanych w analizie dwóch podmiotów może być „spółka kapitałowa, której udział w kapitale zakładowym spółki, o której mowa w lit. b, jest większy niż 50% lub przekracza 50% liczby udziałów lub akcji”.</p> <p>4. Okoliczność, że od 1 stycznia 2024 r. jest wymagany w klastrze udział jednostki samorządu terytorialnego, spółki kapitałowej utworzonej na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679) przez jednostkę samorządu terytorialnego z siedzibą na obszarze działania klastra energii, lub spółki kapitałowej, której udział w kapitale zakładowym spółki, o której mowa w lit. b, jest większy niż 50% lub przekracza 50% liczby udziałów lub akcji nie spowodowała, że problem odnoszący się do prawa zamówień publicznych sam w sobie nabrał znaczenia, analiza zatem jest w tym zakresie nieprecyzyjna.</p> <p>Problem jest nadal taki, jak istniał: jednostki zobowiązane do stosowania prawa zamówień publicznych z rezerwą podchodzą do takich przedsięwzięć, które mogą wymagać nakładów, a konstrukcja prawa nie daje gwarancji, że będzie możliwe nabycie wyprodukowanej wspólnie energii przez podmiot stosujący PZP do umów nabycia energii elektrycznej.</p> <p>5. Konieczność strategicznej analizy definicji klastra i obligatoryjnego udziału JST na tle innych społeczności i ich celów.</p> <p>Faktycznie jednak zmiana definicji klastra doprowadziła do tego, że instytucja klastra z większym prawdopodobieństwem stanie się martwa, jeżeli nie dojdzie do zmiany prawa zamówień publicznych. Zakres działalności klastra jest dość szeroki i teoretycznie jest możliwa także inna działalność klastra niż tylko produkcja energii, jednak wyłącznie możliwości nabywania energii z klastra przez jednostki zobowiązane do stosowania prawa zamówień publicznych w znaczny sposób ograniczy popularność tej formy energetyki rozproszonej. Pytanie jednak jest głębsze: czy obok niezbędnej zmiany prawa zamówień publicznych, która umożliwi podmiotom zobowiązanym do stosowania prawa zamówień publicznych pełen udział w rozwoju społeczności energetycznych, nie jest konieczne ponowne przemyślenie konstrukcji klastra.</p> <p>Obligatoryjny udział jednostki samorządu terytorialnego w klastrze miał według planów doprowadzić do popularyzacji tej formy energetyki rozproszonej – udział jednostki samorządu terytorialnego miał stabilizować klastry. Wydaje się jednak realnym ryzyko, że zmiana z 2023 r. nie przyczyni się do popularyzacji klastrów, a do ich upadku – po pierwsze z uwagi na omawiany problem prawa zamówień publicznych a po drugie poprzez skierowanie zainteresowania przedsiębiorców, którzy nie będą w stanie zawiązać klastra z jednostkami z sektora finansów publicznych, w kierunku spółdzielni energetycznych i obywatelskich społeczności energetycznych wypaczając ich „obywatelski”, „spółdzielczy” i demokratyczny charakter. W efekcie, klastrami nie będą zainteresowane ani JST, ani przedsiębiorcy.</p> <p>Na tym gruncie wydaje się zasadnym strategiczna dyskusja na temat poszczególnych form energetyki rozproszonej / obywatelskiej – jakim podmiotom mają służyć i jakie, systemowe problemy zaspokajając: które powinny dawać alternatywę dla istniejących przedsiębiorstw energetycznych na równych prawach konkurując na rynku energii i aktywnie, na dużą skalę decentralizować i demokratyzować system elektroenergetyczny, a które mają mieć za cel istotny udział w zwalczaniu ubóstwa, realizacji zadań własnych gminy i być skierowane do podmiotów nieprofesjonalnych.</p> <p>6. Ostatni akapit: wydaje się że wymaga doprecyzowania fragment ujęty w nawiasie „(np. przedsiębiorstwa posiadającego lub planującego instalację OZE)”.</p> <p>Nie do końca jest jasne, do czego odnosi się ten fragment, gdyż zakup energii przez JST w ramach klastra lub spółdzielni nie może dotyczyć zakupu od przedsiębiorstwa planującego instalację OZE – zakup dotyczy bowiem wyprodukowanej energii, a zatem instalacja musi już być wybudowana i przyłączona do sieci elektroenergetycznej.</p> <p>7. Uzasadnienie problemu wymaga pogłębienia.</p> <p>Istota problemu dotyczącego prawa zamówień publicznych polega na tym, że JST lub inny podmiot zobowiązany do stosowania PZP nigdy nie będzie wcześniej mógł przewidzieć, czy dana spółdzielnia / klastro, którego jest członkiem zostanie wyłoniona w procedurze wynikającej z ustawy PZP i będzie sprzedawcą energii elektrycznej dla tego zamawiającego. Skoro nie ma tej pewności – podejmowanie działań w celu np. założenia spółdzielni / klastra, wydatki ponoszone w tym celu, a także budowy źródła wytwórczego mogą zostać zakwestionowane jako niegospodarne. W efekcie, gminy nie są zainteresowane udziałem w spółdzielniach z podmiotami prywatnymi – w tym także osobami fizycznymi, choćby to były osoby np. zagrożone wykluczeniem społecznym, chyba, że od razu wykluczają zamiar rozliczania energii elektrycznej wg zasad spółdzielni energetycznej a swoje zaangażowanie ukierunkowują na inne cele. Jeżeli problem ujawni się w toku funkcjonowania spółdzielni energetycznej materializują się ryzyka, o których mowa na stronach 6 i 7 analizy pod literami a, b i d. W dalszej</p>

Załącznik do Raportu z konsultacji publicznych projektu dokumentu pn. „Analiza barier utrudniających rozwój społeczności energetycznych i spółdzielni energetycznych zidentyfikowanych w trakcie programu wsparcia przedinwestycyjnego”

		perspektywie: rozwój społeczności jest zahamowany, bo kolejne JST nie będą chciały nawet rozpocząć takiej współpracy. Jest to o tyle istotne, gdyż to właśnie JST mają odpowiednie zasoby organizacyjne i finansowe, aby móc rozwijać gminną spółdzielczość energetyczną. Takich zasobów często nie mają społeczności lokalne bez wsparcia JST.
17.	Strona dokumentu: 9 wg numeracji (str. 10 pliku) przypis Fundacja Frank Bold	Treść przypisu: nie jest prawdą, że przepis art. 184k ust. 1 „nie wszedł w życie”. Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1762 z późn. zm.) przepisu art. 184k ust. 1 ustawy o OZE nie stosuje się do dnia wydania pozytywnej decyzji KE – norma zatem weszła w życie, ale nie jest stosowana.
18.	Strona dokumentu: 10 -11 wg numeracji (str. 11-12 pliku) Ostatni akapit Fundacja Frank Bold	Uwaga dotycząca ostatniego akapitu: Fragment dotyczy bardzo istotnej kwestii, która dotyka wszystkich społeczności energetycznych – w tym OSE, a nie do końca jest uwypuklony w analizie. Z samych przepisów nie wynika kształt modelu biznesowego czy modelu rozliczeń w ramach społeczności. Takie modele (w szczególności dostosowane do niewielkich grup obywatelskich, promujących maksymalny poziom autokonsumpcji, wspieranie osób zagrożonych ubóstwem energetycznym) nie są także promowane przez rząd. Dlatego też podmiotom, które nie mają doświadczenia związanego z energetyką lub biznesem może być trudno w ogóle zaprojektować model klastra czy system rozliczeń wewnątrz spółdzielni, zrozumieć – jakie i jak osiągnąć korzyści. O ile w przypadku spółdzielni z uwagi na zastosowanie jako wsparcia netmeteringu założyciele / przyszli członkowie spółdzielni są w stanie zrozumieć, że udział w spółdzielni będzie się wiązał z niższymi opłatami za energię elektryczną, o tyle zaprojektowanie modelu wewnętrznych rozliczeń czy sposobu funkcjonowania i osiągania korzyści przez klastery czy OSE może już stanowić istotny problem wymagający pozyskania profesjonalnego (i kosztownego wsparcia) co może być kolejną barierą w rozwoju społeczności.
19.	Strona dokumentu: 12 wg numeracji (str. 13 w pliku) akapit pod tabelą Fundacja Frank Bold	Drugi akapit pod tabelą, fragment w nawiasie powinien być doprecyzowany. Skoro mikroinstalacja to instalacja OZE o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW to jeżeli fragment w nawiasie ma się odnosić do „instalacji innej niż mikroinstalacja” doprecyzowanie powinno wskazywać, że jest to instalacja o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 50 kW, ewentualnie w nawiasie dodać słowa „mikroinstalacja” i „zainstalowanej elektrycznej” by zwrócić uwagę, że doprecyzowanie odnosi się do tej najmniejszej instalacji oraz poprawnie zdefiniować wartość.
20.	Strona dokumentu: 12 wg numeracji (str. 13 w pliku) Ostatni akapit Fundacja Frank Bold	Ostatni akapit – niepoprawna podstawa prawna Podana podstawa prawna jest niepoprawna. Wyjątek został uregulowany w art. 7 ust. 8d ¹⁴ ustawy Prawo energetyczne (pominięto indeks).
21.	Strona dokumentu: 13 wg numeracji, (str. 14 w pliku) Pierwszy akapit rozpoczynający się do „W artykule 8d” Fundacja Frank Bold	Pierwszy akapit rozpoczynający się do „W artykule 8d” – niepoprawna podstawa prawna Pominięto numer artykułu i indeks, powinno być: „W artykule 7 ust. 8d ¹⁵ Prawa energetycznego”

Załącznik do Raportu z konsultacji publicznych projektu dokumentu pn. „Analiza barier utrudniających rozwój społeczności energetycznych i spółdzielni energetycznych zidentyfikowanych w trakcie programu wsparcia przedinwestycyjnego”

22.	Strona dokumentu: 13 wg numeracji, (str. 14 w pliku) Drugi akapit Fundacja Frank Bold	Drugi akapit – brak pogłębionej analizy możliwości zastosowania odstępstwa z art. 7 ust. 8d14 Prawa energetycznego. Artykuł 7 ust 8d14 Prawa energetycznego daje w zasadzie – pozorne ułatwienie dla społeczności energetycznych, gdyż spełnienie przez nie warunków jest w znacznej mierze niemożliwe, w szczególności z uwagi na konieczność zapewnienia pokrycia w ciągu każdej godziny nie mniej niż 50% łącznych dostaw energii elektrycznej do odbiorców końcowych. Spełnienie warunku wymaga oparcia społeczności na źródle wytwórczym typu elektrownia wodna lub biogazownia, nie jest możliwe jego spełnienie w przypadku pogodozależnych źródeł wytwórczych, a w tym momencie większość społeczności wybiera jednak z uwagi na koszty i dostępność źródła fotowoltaiczne, w dalszej kolejności – wiatrowe. Nie umniejszając potrzeby wspierania sektora biogazowego, wydaje się wskazane aby ustanowiono dla społeczności rzeczywiste i możliwe do spełnienia ułatwienia w dostępie do sieci.
23.	Strona dokumentu: 14 wg numeracji, (str. 15 w pliku) Drugi akapit Fundacja Frank Bold	Dodanie kolejnego możliwego rozwiązania odnoszącego się do zmiany art. 7 ust. 8d14 Prawa energetycznego. Uzasadnienie wyżej: przepis w istocie nie ułatwia przyłączenia do sieci społecznościom opartym na źródłach wytwórczych pogodozależnych. Jeżeli intencją ustawodawcy było ułatwienie przyłączenia do sieci wszystkim spółdzielniom energetycznym, wówczas przepis musi być inaczej sformułowany, tak by nie odnosić się do konieczności zapewnienia pokrycia w ciągu każdej godziny nie mniej niż 50% łącznych dostaw energii przez źródło wytwórcze spółdzielni.
24.	Strona dokumentu: 15 wg numeracji (16 w pliku) Ostatni akapit Fundacja Frank Bold	Ostatni akapit – literówka w słowie „kosztowna”
25.	Strona dokumentu: 16 wg numeracji (17 w pliku) Fundacja Frank Bold	Por. uwagi nr 18 w zakresie takim, że brak jest popularyzacji modeli prawnych funkcjonowania społeczności i uwaga 10 dotycząca pozornie korzystnych przepisów. Jak w uwagach nr 18 i 22
26.	Strona dokumentu: 17 wg numeracji (18 w pliku) Fundacja Frank Bold	Brak szczegółowego uzasadnienia problemu. Uzasadnienie jest niezbędne z uwagi na konieczność dobrania trafnych sposobów likwidacji barier.
27.	Strona dokumentu: 18 wg numeracji (19 w pliku) Fragment pierwszego akapitu „Procedura uproszczona będzie dopuszczalna wyłącznie w przypadku słabszych klas gruntów” Fundacja Frank Bold	1. Fragment pierwszego akapitu „Procedura uproszczona będzie dopuszczalna wyłącznie w przypadku słabszych klas gruntów. – wymaga doprecyzowania. Procedura uproszczona będzie dopuszczalna w przypadku instalacji do 150 kW na gruntach IV klasy, oraz mniejszych niż 1000 kW na gruntach o gorszych klasach (V i VI). 2. Fragment krytycznie odnosi się do kwestii objęcie instalacji OZE procedura planistyczną, ignorując korzyści z niej wynikające. Procedura planistyczna – uchwalanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie powinna być w kontekście lokowania instalacji OZE rozpatrywana jednowymiarowo negatywnie jak w analizie i omawianym fragmencie. Należy bowiem zwrócić uwagę, że lokowanie - zwłaszcza dużych instalacji może wiązać się z sprzeciwem społeczności lokalnej. Lokalizowanie dużych inwestycji mogących w istotny sposób oddziaływać na otoczenie wyłącznie na podstawie decyzji o warunkach zabudowy nie powinno być postrzegane jako standard, skoro normą powinien być jednak miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Sytuacja, w której od lat jest problem z uchwalaniem MPZP i instalacje powstają na podstawie osławionych „WZ” nie jest sytuacją docelową ani pożądaną. Warto podkreślić, że podejmowanie przez gminę wysiłku opracowania MPZP wiąże się z koniecznością

Załącznik do Raportu z konsultacji publicznych projektu dokumentu pn. „Analiza barier utrudniających rozwój społeczności energetycznych i spółdzielni energetycznych zidentyfikowanych w trakcie programu wsparcia przedinwestycyjnego”

		przeprowadzenia konsultacji społecznych. Akceptacja społeczna w przypadku projektów OZE jest bardzo istotna zarówno w odniesieniu do konkretnej inwestycji jak i generalnie - podejścia do OZE.
28.	Strona dokumentu: 19 (20 w pliku) „Można założyć, że ogólny kształt ustawowej definicji klastra energii (określonej w art. 2, ust. 15a ustawy OZE) oraz spółdzielni energetycznej (określonej w art. 2, ust. 33a oraz art. 38e ustawy OZE) nie jest postrzegany jako istotne ograniczenie dla rozwoju tych społeczności energetycznych, a zastrzeżenia dotyczą pewnych szczegółowych założeń.” Fundacja Frank Bold	Błędnie określona podstawa prawna w zdaniu „Można założyć, że ogólny kształt ustawowej definicji klastra energii (określonej w art. 2, ust. 15a ustawy OZE) oraz spółdzielni energetycznej (określonej w art. 2, ust. 33a oraz art. 38e ustawy OZE) nie jest postrzegany jako istotne ograniczenie dla rozwoju tych społeczności energetycznych, a zastrzeżenia dotyczą pewnych szczegółowych założeń.” Powinno być: „Można założyć, że ogólny kształt ustawowej definicji klastra energii (określonej w art. 2 pkt 15a ustawy OZE) oraz spółdzielni energetycznej (określonej w art. 2 pkt 33a oraz art. 38e ustawy OZE) nie jest postrzegany jako istotne ograniczenie dla rozwoju tych społeczności energetycznych, a zastrzeżenia dotyczą pewnych szczegółowych założeń.”
29.	Strona dokumentu: 20 (21 w pliku) Trzeci podpunkt Fundacja Frank Bold	Literówka w trzecim podpunkcie: jest „zależnej do jst” Powinno być: „zależnej od jst”.
30.	Strona dokumentu: 20 (21 w pliku) Podpunkt a Fundacja Frank Bold	Podpunkt a jest niejasny. Konieczne doprecyzowanie czy chodzi o przyznanie osobowości prawnej koordynatorowi czy też klastrowi, obecnie nie ma bowiem przeszkód by koordynator był osobą prawną.
31.	Strona dokumentu: 20 (21 w pliku) Rozwiązanie dotyczące zwiększenia zasięgu terytorialnego klastra i gminy Fundacja Frank Bold	Rozwiązanie dotyczące zwiększenia zasięgu terytorialnego klastra i gminy (ponad 5 lub 3 gminy) Należy rozważyć zbyt szerokie poszerzenie zakresu terytorialnego klastra lub spółdzielni ponad 3 lub 5 gmin – z jednej strony postulat wydaje się słuszny, z drugiej – skupienie działalności spółdzielni czy klastra na poziomie lokalnym sprzyja osiąganiu przez nie korzyści dla obszaru lokalnego na którym działają, wzmocnieniu społeczności lokalnej, polepszeniu kontroli i nadzoru nad nimi. W pełni należy się zgodzić z koniecznością otwarcia spółdzielni energetycznych na gminy miejskie.
32.	Strona dokumentu: 30 (31 w pliku) Fundacja Frank Bold	Nie poddano wystarczającej analizie zróżnicowania podejścia OSD do społeczności energetycznych Analiza rozkładu geograficznego zarejestrowanych obecnie w KOWR spółdzielni energetycznych prowadzi do wniosku, że najwięcej ich powstaje na terenie OSD Tauron. Z kolei na terenie innych OSD sytuacja wygląda gorzej. Należałoby dokonać analizy polityk prowadzonych przez poszczególne OSD i je ujednoczyć w kierunku przychylniejszego traktowania społeczności energetycznych. W tym celu powinien być utworzony urząd rzecznika społeczności energetycznych, którego kompetencje powinny obejmować analizę interpretacji prawa stosowanych przez OSD, praktyk i polityk stosowanych przez OSD i wydawanie wiążących rekomendacji ukierunkowanych na równe stosowanie przepisów w całej Polsce.

Załącznik do Raportu z konsultacji publicznych projektu dokumentu pn. „Analiza barier utrudniających rozwój społeczności energetycznych i spółdzielni energetycznych zidentyfikowanych w trakcie programu wsparcia przedinwestycyjnego”

<p>33.</p>	<p>Strona dokumentu: 41 (42 w pliku)</p> <p>Ograniczenia kadrowe</p> <p>Fundacja Frank Bold</p>	<p>Niedostateczne rozpoznanie ograniczeń kadrowych w przypadku JST</p> <p>Gmina może być reprezentowana w organach spółdzielni energetycznej przez wskazane przez odpowiedni organ gminy osoby. Istnieją jednak w tym zakresie ograniczenia, wynikające z przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1090), które zakazują niektórym kategoriom osób podejmowania określonej działalności czy też sprawowania określonej funkcji.</p> <p>Na podstawie zapisów ustawy antykorupcyjnej osobą taką nie może być w przypadku zarządu lub rady nadzorczej spółdzielni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wójt (burmistrz, prezydent miasta), 2. zastępca wójta (burmistrza, prezydenta miasta), 3. skarbnik gminy, 4. sekretarz gminy, 5. kierownik jednostki organizacyjnej gminy, 6. osoba zarządzająca gminnymi osobami prawnymi, 7. członek organów zarządzających gminnymi osobami prawnymi, 8. inna osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta). <p>Zakaz ten nie przewiduje żadnych odstępstw, również w sytuacji, w której członkiem spółdzielni jest gmina, a jedna z wymienionych wyżej osób jest przez nią wskazywana do jej reprezentacji. Rozwiązanie to należy ocenić krytycznie z uwagi na istnienie takiego odstępstwa w przypadku spółek prawa handlowego. Z tego względu rekomenduje się wprowadzenie analogicznego wyjątku dla spółdzielni, w tym spółdzielni energetycznych. Zakaz ten nie dotyczy samego członkostwa w spółdzielni i obejmowania w niej udziałów, jak również sprawowania funkcji w innych statutowych organach spółdzielni.</p> <p>Dodatkowo, osobą taką nie może być pracownik samorządowy zatrudniony na stanowisku urzędniczym, jeżeli wykonywanie zajęć w spółdzielni byłoby sprzeczne lub związane z zajęciami, które osoba ta wykonuje w ramach obowiązków służbowych i jednocześnie wywoływałoby to uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność takiego pracownika. Osoba taka nie może być członkiem organów spółdzielni również w sytuacji, gdy wykonywane przez nią zajęcia w spółdzielni byłyby sprzeczne z obowiązkami urzędniczymi wynikającymi z ustawy. Pamiętać należy, że spółdzielnia energetyczna jest odrębną osobą prawną, której interesy nie zawsze będą zbieżne z interesem gminy. Zwłaszcza w sytuacjach, w których spółdzielnia posiada wielu członków lub zakresem swojej działalności obejmuje więcej niż jedną gminę. Będzie to prowadzić do powstawania konfliktu interesów u osób równocześnie zatrudnionych w urzędzie gminy (czy też wykonujących mandat radnego) i pełniących funkcje w organach spółdzielni.</p>
<p>34.</p>	<p>Strona dokumentu: 47 (48 w pliku)</p> <p>Fundacja Frank Bold</p>	<p>Dodanie wiążącego strategicznego celu rozwoju społeczności.</p> <p>Zgodzić się należy z tezami analizy zawartymi w podsumowaniu: społeczności energetycznym brakuje kontekstu strategicznego. Z tego względu ważne jest by np. w przygotowywanej aktualizacji Krajowego Planu na rzecz Energii i Klimatu znalazł się wiążący cel dla społeczności energetycznych o ambitnym charakterze (300 społeczności w 2030 nie jest takim ambitnym celem, warto zastanowić się czy w 2030 r. społeczność energetyczna nie powinna być realnie dostępna w każdej gminie lub generować określonego, znacznego wolumenu energii elektrycznej w systemie). Taki cel należałoby powiązać z przyznaniem społeczności energetycznym istotnej roli w przyszłym miksie energetycznym – na przykład bazując na przykładzie rozwoju sektora prosumenckiego. W ten sposób powstałaby konieczność pobudzenia działań na rzecz stabilizacji systemu i wspierania magazynowania energii, zwiększania stopnia autokonsumpcji i efektywności energetycznej. Jedynie w ten sposób społeczności będą rozwijać się sposobem strategicznym a nie organicznym.</p>
<p>35.</p>	<p>Strona dokumentu: 50 (51 pliku)</p> <p>Załącznik nr 1</p> <p>Fundacja Frank Bold</p>	<p>Odniesienie do FE dla Małopolski – nie odnotowanie, że ten regionalny program operacyjny zakłada wsparcie społeczności wyłącznie na obszarze objętym terytorialnym planem sprawiedliwej transformacji</p> <p>W pełni dostrzegając potrzebę pilnego i pogłębionego wspierania terenów górniczych w kierunku sprawiedliwej transformacji, wydaje się niezasadnym ograniczenie wsparcia wyłącznie dla tych terenów, w sytuacji, w której Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji dla Małopolski Zachodniej obejmuje jedynie niewielką część całego województwa.</p>
<p>36.</p>	<p>Strona dokumentu: strona 54 (55 w pliku)</p> <p>Załącznik nr 1</p>	<p>Drugi akapit i odniesienie do liczby członków spółdzielni energetycznej</p> <p>Obecnie w prawie brak jest ograniczenia dotyczącego liczby członków spółdzielni energetycznej – tekst wymaga dopracowania.</p>

Załącznik do Raportu z konsultacji publicznych projektu dokumentu pn. „Analiza barier utrudniających rozwój społeczności energetycznych i spółdzielni energetycznych zidentyfikowanych w trakcie programu wsparcia przedinwestycyjnego”

	Fundacja Frank Bold	
37.	<p>Uwaga ogólna</p> <p>Fundacja Frank Bold</p>	<p>Brak pogłębionej analizy przepisów dotyczących OSE</p> <p>Kwestie dotyczące obywatelskich społeczności energetycznych i OSE OZE były jedynie przez autorów analizy wspomniane, podczas gdy przepisy te są dalece niedoprecyzowane i wymagają poprawy – zarówno pod kątem ich zgodności z prawem UE, konstrukcji (wspieranie nie tylko OZE ale także źródeł konwencjonalnych jak i produkcji biomasy; nazwa „obywatelskie” nie licuje ani z brakiem ograniczeń terytorialnych innych niż teren 1 OSD, zakresem wsparcia w postaci wyłącznie prawa do zawarcia ze sprzedawcą umowy sprzedaży energii po stałej cenie i prawa udziału w aukcjach energii z OZE, czy dopuszczeniem do kontroli OSE OZE średnich przedsiębiorstw zajmujących się zawodowo energetyką), poprawności i jakości przepisów (por. kwestia kontroli OSE OZE sprawowanej przez średnie przedsiębiorstwa i relacji tego przepisu do normy generalnej dotyczącej kontroli w OSE). Więcej na temat stopnia implementacji dyrektyw rynkowej i RED II w analizie dostępnej na stronie internetowej: Analiza-Implementacja-spolecznosci-energetycznych-styczen-2023.pdf (wiecej.inenergia.pl)</p> <p>Analiza powinna wyraźnie wskazywać że dotyczy barier w zakresie klastrów i spółdzielni energetycznych, gdyż metodologia stojąca u jej podstaw nie obejmowała badania kwestii OSE ani np. prosumenta zbiorowego.</p>
38.	<p>Strona dokumentu: 24</p> <p>„Operatorzy systemów mogą również rozwiązać problemy związane z przepustowością sieci, oferując elastyczne połączenia, co pozwala na ograniczenie dostępu do sieci w okresach szczytowego obciążenia”</p> <p>Politechnika Wroclawska, Wydział Elektryczny</p>	<p>Zapis wymaga uzupełnienia/dodatkowego wyjaśnienia.</p> <p>Ten zapis jest nieprecyzyjny i niezrozumiały. O jaki rodzaj elastycznych połączeń autorom dokumentu chodzi? Jednym z mechanizmów możliwych do zastosowania jest DSM (Demand Side Management) - sterowanie stroną popytową. Mechanizm oddziaływania, jakim jest DSR (Demand Side Response) określany jako reakcję strony popytowej. Stroną popytową są odbiorcy energii, a ich reakcją jest zmniejszenie własnego zapotrzebowania na energię elektryczną na wezwanie operatora systemu.</p>
39.	<p>Strona dokumentu: 52-53</p> <p>„Tymczasem dofinansowanie skierowane na opracowanie niezbędnej dokumentacji, doradztwo, podnoszenie kompetencji, wreszcie wzmocnienie organizacyjne nowo powstających podmiotów powinno stanowić punkt wyjścia i wyprzedzać działania inwestycyjne. Tylko należycie przygotowane, kompetentne i dobrze zorganizowane podmioty będą w stanie skutecznie sięgnąć po środki UE a następnie pomyślnie wdrożyć i rozliczyć dofinansowaną inwestycję W tym aspekcie bezwrotne wsparcie przedinwestycyjne oferowane w ramach KPO, Inwestycja B2.2.2 Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne, wydaje się doskonale odpowiadać na potrzeby społeczności energetycznych.”</p>	<p>Zapis jest sprzeczny, nabory inwestycyjne i przedinwestycyjne zostały ogłoszone w terminach nakładających się na siebie.</p> <p>Nabór na działania inwestycyjne w ramach B.1: Demonstracyjne projekty inwestycyjne realizowane przez społeczności energetyczne – inwestycja B2.2.2. został ogłoszony w czasie, kiedy nie został rozstrzygnięty nabór na działania przedinwestycyjne w ramach Inwestycji B2.2.2 /G1.1.2 Krajowego Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO): Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne. Warunkiem koniecznym aplikowania o środki w naborze inwestycyjnym było posiadanie koncepcji rozwoju społeczności energetycznej, którą to Beneficjenci opracowują jako efekt naboru przedinwestycyjnego.</p>

Załącznik do Raportu z konsultacji publicznych projektu dokumentu pn. „Analiza barier utrudniających rozwój społeczności energetycznych i spółdzielni energetycznych zidentyfikowanych w trakcie programu wsparcia przedinwestycyjnego”

	Gmina Wałbrzych		
40.	Strona dokumentu: 11 Przypis Interdyscyplinarny Zakład Energetycznych (IDEA) Analiz		Na stronie 11 (w przypisie) postuluje się aby zmienić system wsparcia dla spółdzielni energetycznych (słusznie) ale zmiana na inne wymiary współczynnika rozliczania (czy to 0,9 czy 0,5) jest w mojej opinii błędnym podejściem. Wg. mnie fakt trzeba zmienić legislację dot. spółdzielni ale na system rynkowy, jakąś wariację net-billingu.
41.	Strona dokumentu: 13 Interdyscyplinarny Zakład Energetycznych (IDEA) Analiz		Są podane dobre przykłady z zagranicy - dobrze by było poprzeć je linkami/przypisami/źródłami żeby była możliwość doczytania dla zainteresowanych czytelników
42.	Strona dokumentu: 31 Interdyscyplinarny Zakład Energetycznych (IDEA) Analiz		Na str. 31 są postulaty " wypracowanie systemu zachęt dla OSD..." oraz "wypracowanie katalogu usług na rzecz społeczności energetycznych" - to by pewnie dobrze było doprecyzować co autor miał na myśli bo chyba zbyt duże ogólniki
43.	Uwaga ogólna Interdyscyplinarny Zakład Energetycznych (IDEA) Analiz		Czy nie byłoby dobrze dać na początku jakiegoś podsumowania zarządczego z najważniejszymi postulatami, żeby taki mniej wytrwały czytelnik coś wyniósł z lektury (ale to wiadomo jakaś propozycja - zależy od samego pomysłu autorów
44.	Strona dokumentu: 10 Przedostatni akapit Gmina Nadarzyn		W przedostatnim akapicie mówiąc o rozwoju spółdzielni energetycznych przez pryzmat ilości członków w nich zrzeszonych, warto rozważyć ile faktycznie spółdzielni działa i pochylić się nad ich rozwojem przez pryzmat ilości spółdzielni faktycznie funkcjonujących. Niewątpliwą zachętą do powstania kolejnych spółdzielni byłoby przedstawienie realnych korzyści, jakie niesie za sobą SE oraz potwierdzenie, że Spółdzielnie Energetyczne „faktycznie działają”.
45.	Strona dokumentu: 11 Gmina Nadarzyn		Należy rozszerzyć możliwe rozwiązania o dostarczenie know how w zakresie zakładania i prowadzenia społeczności energetycznych. Skupiono się jedynie na zachętach finansowych. W opisie wskazano także na brak wystarczającej wiedzy potencjalnych interesariuszy. Dostarczenie rzetelnego know-how pozwoliłoby realnie policzyć ryzyko oraz to jaki poziom inwestycji jest potrzebny do funkcjonowania danej społeczności.
46.	Strona dokumentu: 19 1 akapit ostatnie zdanie Gmina Nadarzyn		1 akapit ostatnie zdanie należy zmienić „W uwagi (...)” na „Z uwagi (...)” Błąd - literówka
47.	Strona dokumentu: 19 Gmina Nadarzyn		Brak możliwości tworzenia spółdzielni energetycznych na gminach miejskich – należy podkreślić problem, który polega na dyskryminacji mieszkańców gmin miejskich Zgodnie z ustawą zasadniczą nie można dyskryminować obywateli. Tutaj mamy z taką sytuacją do czynienia, gdyż mieszkańcy gmin miejskich znajdują się w gorszym położeniu względem innych pod kątem zaopatrzenia w energię elektryczną.

Załącznik do Raportu z konsultacji publicznych projektu dokumentu pn. „Analiza barier utrudniających rozwój społeczności energetycznych i spółdzielni energetycznych zidentyfikowanych w trakcie programu wsparcia przedinwestycyjnego”

48.	Strona dokumentu: 20 Ostatni punkt Gmina Nadarzyn	Należy doprecyzować ostatni punkt przed możliwymi rozwiązaniami. Na czym ma polegać sztuczne zawężanie liczby członków spółdzielni? Zapis w aktualnym brzmieniu jest nie zrozumiały.
49.	Strona dokumentu: 20 Rozwiązania pkt. B Gmina Nadarzyn	Rozwiązania pkt. B należy skasować alternatywę „z uwzględnieniem liczby mieszkańców” Pozostawienie takie zapisu nie eliminuje sytuacji dyskryminacji na poziomie ustawowym, co zostało wskazane w uwagach powyżej.
50.	Strona dokumentu: 20 Rozwiązania pkt. G Gmina Nadarzyn	Rozwiązania pkt. G zapis nieadekwatny do stanu obecnego. Zgodnie z obecnymi przepisami przejściowymi wystarczającym do skutecznego założenia spółdzielni energetycznej jest zaspokojenie 40% zapotrzebowania. Zapis nieadekwatny do aktualnie obowiązujących przepisów prawa. Zapis taki będzie właściwy w 2026 roku, kiedy będą się rejestrować nowe spółdzielnie.
51.	Strona dokumentu: 25 Pierwszy punkt propozycji Gmina Nadarzyn	Pierwszy punkt propozycji. Należy uwzględnić tutaj możliwość udziału w negocjacjach podmiotu wspierającego społeczności energetyczne. Pozycja społeczności energetycznych jest relatywnie niska w porównaniu do operatora OSE, do tego zakładając że społeczność obywatelska ma być budowana także przez osoby fizyczne, to ich doświadczenie w prowadzeniu negocjacji będzie niewielkie, dla tego ważnym jest udzielenie im wsparcia w tym zakresie, właśnie poprzez udział w negocjacjach podmiotu wyspecjalizowanego.
52.	Strona dokumentu: 26 Możliwe rozwiązania pkt. 1 Gmina Nadarzyn	Możliwe rozwiązania pkt. 1, należy opracować materiały nie tylko do bardziej złożonych procesów i inwestycji, ale także tych prostszych. Materiały w postaci „know-how” powinny być przygotowane na każdym poziomie, jeżeli faktycznie takie społeczności mają tworzyć obywatele.
53.	Strona dokumentu: 36 3 linijka od dołu „Część z nich nie zdążyły (...)” Gmina Nadarzyn	3 linijka od dołu „Część z nich nie zdążyły (...)” Powinno być „Część z nich nie zdążyła (...)” Literówka
54.	Strona dokumentu: 36 Pierwszy punkt „społeczności energetyczne” Gmina Nadarzyn	Pierwszy punkt „społeczności energetyczne” powinno być społeczności energetycznych Literówka